

GENERATOR IZMJENIČNIH PROSTORA VIRTUALNO (NI)JE TRAJNO

U vrijeme kada virtualni prostor postaje sve stvarniji i mašta se o potpunoj virtualizaciji životnih prostora u bližoj ili daljoj budućnosti, fizički je prostor postupno apstrahiran, a granice prostora, onog privatnog i javnog, brišu se u prepletu intimnog i svima dostupnog. S druge strane, u trenutku transmutacije uloga različitih prostora i njihovog poimanja u odnosu na čovjeka, njegova osjetila i spoznajne mogućnosti, različite dimenzije komunikacije i doživljavanja umjetničkih djela postaju dostupne i moguće. U tom kontekstu Karas Art Hub interpretira opipljivi umjetnički program koji zahtijeva fizičku prisutnost sadržajima koji poniru dublje u umjetnički proces te trenutačnost izložbe kao modela prezentacije umjetničkog djela čine trajnijim u neopipljivim sferama digitalnih prostora.

Izložba *Generator izmjeničnih prostora* obuhvaća tri različita inkarnata tumačenja prostora, tri modela različite trajnosti i zauzimanja prostora, putem tri umjetnička procesa: onaj vječno opipljiv i konstantan u trajanju i prostornom volumenu koji zauzima, kiparski medij u skulpturi *Cats (in Space!)* Tomislava Hršaka, preko efemernog karaktera zvučnih izvedbi u audiovizualnom performansu *Klarinet i petlje* trojca Norac/Pavičić/Dožić, do virtualnih prostora koji, usprkos svojoj neopipljivosti, postaju najtrajnijim svjedokom i arhivom postojeće materije, prikazanim kroz digitalni performans *Babies Like To Eat* Anje Leko i Andreja Beštaka.

ANJA LEKO I ANDREJ BEŠTAK: BABIES LIKE TO EAT (prijenos uživo s Islanda)

Koliko još postoji prostranstava divljine na koje nitko nije zabio zastavu pripadništva, polarnih oblasti koja opstaju u prostoru među granicama, između svojatanja? Čini se da su, naizgled neobilježena područja Zemljine kore tek amaterskom oku divlja i ničija, a u stvarnosti vizure za nove kolonijalne pobjede trebamo tražiti u eksploatacijama iznad naših glava. Dok David Attenborough u etere *streaming* divova odašilje crvena svjetla o akcelerirajućoj eksploataciji prirodnih resursa i smanjenju bioraznolikosti sustavnom kultivacijom invazivnih vrsta, fina se hrana u supermarketima fino smrzava, tako hladna, tako brza, postajući sustavnim dijelom našeg biološkog *make-upa*. I tako polako, dok se čipovi za glave lagano pripremaju, a zemlja se šprica pesticidima mi cuclamo slatke sirupe GMO kukuruza i osjećamo se dobro. Ah, *la dolce vita!* U eksperimentalnom kazališnom komadu *Babies Like To Eat*, Leko i Beštak razmatraju prostore pripadnosti, granice prava na zemlju i ljudsko tijelo, te prostorne okupacije uslijed digitalne i agrikulturalne kolonizacije. Vizije budućnosti postaju apokaliptične, a jedina stvar kojoj se još uvijek možemo veseliti je dnevna mikro doza šećera i interneta putem bljeskavih pravokutnika koje nosimo u džepovima.

TOMISLAV HRŠAK: CATS (IN SPACE!)

Mačka. Podle šape prostora dnevnih boravaka od kojih sve što je lomljivo strepi, oči pune osude za čovječanstvo i njegova postignuća, krznjeni smotuljci koji na umorna lica, nakon napornog dana prizivaju toliko potreban osmeh i trenutak zaborava. Slike i videozapisi domaćih mačaka čine jedne od najgledanijih sadržaja na webu, fenomen koji je privukao pažnju brojnih znanstvenika i kritički nastrojenih entuzijasta u propitivanju zašto je ovaj oblik niske umjetnosti dosegao ikonički status. Istraživanja sugeriraju da je gledanje internetskih medija mačkastih sadržaja povezano s pozitivnim emocijama, kao oblik digitalne terapije ili ublažavanja stresa i krivnje uslijed odgađanja zadataka. Kakav *anti-guilt*, kakva mačka! Hršakova tirkizna mačka, materična u prostoru galerije, opreka je i konkurencija u pitanju

trajanja i trajnosti *celebrityjima* internetskih *Felis silvestris catus*. No čini se ipak da status životinje štovane u društvenim i duhovnim praksama, kojeg su držale u dugim tisućljećima drevnog Egipta, na neki način drže i danas, carujući virtualnim svjetovima svojim mekim šapama i lukavim pogledima. Pitanje se postavlja, tko tu koga drži za rep?

NORAC / PAVIČIĆ / DOŽIĆ: KLARINET I PETLJE

Audiovizualni performans *Klarinet i petlje* temeljen je na zvucima uživo sviranog klarineta, uzorcima (engl. *samples*) unaprijed snimljenih akustičkih instrumenata, digitalnoj obradi zvuka i analognom filmu i u tom spoju funkcionira na više stupnjeva trajanja zvuka te susretu njegove virtualizacije i live izvedbe. Koristeći analogne i digitalne medije, autorski trio Norac/Pavičić/Dožić isprepliće petlje (engl. *loops*) 16mm filma i ambijentalne glazbe s ciljem stvaranja afektivnih krajolika zvuka i svjetla. Trojac se u potrazi za zvučnim materijalima izvedbe okreće neposrednoj blizini galerije, zvukovima koji nastanjuju i sačinjavaju prostor te u izvedbu uvode zvuk orgulja snimljenih u crkvi Majke Božje Lurdske, koja se nalazi na sedamdesetak metara zračne udaljenosti od galerije. Iz svih tih materijala oblikuje se izvedba u kojoj se istražuje mogućnost vremenskih pomaka i trajnosti u kojima sviranje uživo postaje polazišna točka za prolongirani učinak zvučne situacije u kojem se stvara prostor za sanjarenje, prostor za predah.

Marija Kamber